

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Енергетичний менеджмент»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та
електромеханіка»

Освітня програма «Енергетичний менеджмент» за своїм змістом і профілем спрямована на підготовку магістрів і є логічним продовженням бакалаврської програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», яка реалізовується в Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» для освітнього ступенем «Бакалавр» за даною спеціальністю.

Дана програма увібрала в себе кращі тенденції викладання, накопичені в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» по ряду напрямків в області електроенергетики. Цьому сприяла наявність науково-дослідних робіт, які виконуються за цією тематикою викладачами, а також наявність хорошої матеріально-технічної бази для підготовки спеціалістів-енергетиків, в тому числі в організаціях-партнерах.

Мета, яку поставили перед собою розробники цієї програми, спрямована на підготовку елітних інженерних кадрів в області електроенергетики, здатних генерувати передові знання, створювати і впроваджувати інноваційні розробки. Міждисциплінарний зміст цієї програми базується на відборі сучасних моделей, методів і технологій. Велика розмаїтість дисциплін програми дозволить магістрантам сформувати індивідуальну освітню траєкторію, виходячи зі своїх інтересів і нахилів.

Таким чином Заклад вищої освіти «Подільський державний університет» працює на випередження і з введенням магістерської освітньої програми «Енергетичний менеджмент» вибудовує ланцюжок дворівневої підготовки фахівців для нових ринків праці, які зараз активно створюються і розвиваються. Такі спеціалісти будуть дуже потрібні, тому випускники цієї програми безсумнівно матимуть істотні переваги на ринку праці електроенергетики.

Провідний інженер
КП «Міськтепловоденергія»

Юлія БОЙКО

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Енергетичний менеджмент»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

Освітньо-професійна програма (ОП) другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Енергетичний менеджмент» за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» розроблена на факультеті енергетики та інформаційних технологій Закладу вищої освіти «Подільського державного університету», регламентує зміст та організацію освітнього процесу, характеризує фактичне ресурсне забезпечення магістерської програми, характеризує середовище освітнього закладу, забезпечує розвиток загальнокультурних (соціально-особистісних) компетентностей випускників, оціночні засоби для проведення проміжних та підсумкових атестацій та матеріали, що забезпечують якість підготовки магістрів.

Стратегічною метою ОП є підготовка фахівців, здатних здійснювати управління енергетичними комплексами різного типу, будь-якої організаційно-правової форми. Програма регламентує мету, очікувані результати навчання, умови та технології реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки випускників за даною спеціальністю.

Освітньо-професійна програма відповідає основним вимогам стандарту, її структура включає як основні так і вибіркові компоненти освітньої програми. Загальна місткість програми складає 90 кредитів.

Дисципліни навчального плану даної ОПП формують весь необхідний перелік загальнокультурних, професійних та фахових компетентностей.

Якість змістовної складової навчального плану на викликає сумнівів та дозволяє забезпечити компетентності випускника. Включені у навчальний план дисципліни розкривають сутність актуальних професійних проблем в умовах сучасності. Навчальна робота студентів організовується в процесі підготовки магістрів у таких формах: лекції консультації, семінари, практичні заняття, лабораторні роботи, виробнича практика тощо. У навчальному процесі передбачається використання різних форм проведення навчальних занять.

Розроблена освітньо-професійна програма «Енергетичний менеджмент» у повній мірі відповідає заявленому рівню підготовки магістра. Передбачені дисципліни формують високий рівень компетентностей, передбачений стандартами вищої освіти. Якість представленої освітньої програми «Енергетичний менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», галузі знань 14 «Електрична інженерія», розробленої на факультеті енергетики та інформаційних технологій Закладу вищої освіти «Подільського державного університету» не викликає сумнівів. Програма може бути використана для підготовки студентів за освітньою програмою «Енергетичний менеджмент».

Директор приватного
підприємства «АВАНТ-АГРО»

Андрій ВАНАТ

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму
«Енергетичний менеджмент»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

Якісна підготовка здобувачів вищої освіти в сфері впровадження систем енергетичного менеджменту для підприємств промислового та аграрного секторів, енергоаудиторських компаній на теперішній час є важливим завданням.

Освітньо-професійна програма «Енергетичний менеджмент» за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» другого (магістерського) рівня розроблена з урахуванням вимог ринку праці та Національної рамки кваліфікацій для другого(магістерського) рівня вищої освіти. Зміст ОПП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. Це стосується об'єкту, мети, методів, методик та технологій освітньо-професійної програми. В розробленій програмі зроблено наголос на підготовку фахівців, здатних забезпечувати раціональне використання паливно-енергетичних ресурсів, що дозволяє значно оптимізувати обсяги енерговитрат, аналізувати ефективність та надійність роботи електроенергетичних пристроїв та систем, Дисципліни програми ґрунтуються на теоретичних знаннях, які тісно пов'язані із практичними та дослідницькими навиками. Навчальний план підготовки магістрів ОПП «Енергетичний менеджмент» повністю відповідає завданням освітньо-професійної програми.

Якість представленої освітньої програми «Енергетичний менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», галузі знань 14 «Електрична інженерія», розробленої факультетом енергетики та інформаційних технологій Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» не викликає сумнівів. Програма може бути використана для підготовки здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Енергетичний менеджмент».

З урахуванням вищенаведеного вважаємо, що рецензована освітньо-професійна програма «Енергетичний менеджмент» передбачає якісну підготовку здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти та адаптацію навчального процесу до сучасних і перспективних вимог виробництва.

Радник директора Кам'янець-Подільського району
електричних мереж

Георгій ГРУБІ

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму
«Енергетичний менеджмент»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

Фахівець з енергетичного менеджменту призначений для роботи в адміністраціях, на підприємствах, в установах різного профілю та форм власності, науково-дослідних лабораторіях і центрах, які займаються питаннями енергозбереження та управління енергоспоживанням. Він повинен мати широку фундаментальну, наукову і практичну підготовку, уміти приймати оптимальні управлінські рішення з ефективного енергоспоживання, використовувати прогресивні методи прогнозування, планування, обліку, контролю та аналізу енергоспоживання виробничих систем, здійснювати консалтингові послуги щодо розроблення та впровадження програм енергозбереження і запуску системи енергетичного менеджменту.

Розроблена освітньо-професійна програма «Енергетичний менеджмент» у повній мірі відповідає заявленому рівню підготовки магістра. Вона передбачає підготовку здобувача вищої освіти на основі попередньо отриманої базової вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр». Пропоновані дисципліни формують високий рівень компетентностей, передбачений стандартами вищої освіти. Якість представленої освітньої програми «Енергетичний менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», галузі знань 14 «Електрична інженерія», розробленої на факультеті енергетики та інформаційних технологій Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» не викликає сумнівів.

В рецензованій освітньо-професійній програмі визначені компетентності, що мають бути досягнуті здобувачами вищої освіти. Ці компетентності розподілені на інтегральну, загальні та фахові, мають практичну направленість та соціальну складову і можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх фахівців з енергетичного менеджменту.

З урахуванням вищесказаного вважаю, що рецензовану освітньо-професійну програму можна використовувати для підготовки здобувачів вищої освіти-магістрів освітньою програмою «Енергетичний менеджмент».

Начальник відділу по роботі
з персоналом та правового забезпечення
філії «Дністровська ГЕС»

Владислав ШАЙГОРОДСЬКИЙ

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Енергетичний менеджмент»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

Освітньо-професійна програма «Енергетичний менеджмент» в умовах сьогодення є актуальною та необхідною. Метою даної програми є формування системи набутих загальних (інструментальних, міжособистісних, системних) та фахових компетентностей магістра з енергетичного менеджменту для: здійснення виробничих функцій, вирішення завдань професійної та соціальної діяльності; розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у галузі енергетичного менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; забезпечення здатності випускника здійснювати професійну діяльність на посаді відповідно до фаху.

Пропонована освітньо-професійна програма та навчальний план передбачають як теоретичну, так і практичну підготовку здобувачів вищої освіти.

Структура даної освітньо-професійної програми є системною, комплексною і містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття магістерського ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Здобутком програми є її зорієнтованість на практичну підготовку фахівців у галузі енергетичного менеджменту відповідно до стандартів підготовки. При цьому програма сфокусована на підготовку фахівців, які здатні розв'язувати складні професійні задачі.

Освітня програма «Енергетичний менеджмент» у цілому відповідає потребам і вимогам сучасного ринку праці та може бути рекомендована до запровадження в освітній процес Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Зав. кафедри електропостачання
промислових підприємств
НУ «Запорізька політехніка»
канд. техн. наук, доцент

Олександр ШРАМ

Олександра Шрама

Світлана Теніко
18.05.2023

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Енергетичний менеджмент»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та
електромеханіка»

Професійна діяльність спеціалістів зі спеціальності енергетичний менеджмент визначається використанням набутих знань та умінь в галузі сучасних систем енергозабезпечення об'єктів, систем керування попитом, розроблення та обґрунтування заходів з підвищення ефективності енерговикористання, ведення моніторингу енерговикористання для забезпечення енергоощадних режимів, ведення маркетингової діяльності, виконання функцій керівників та менеджерів виробництва.

Освітньо-професійна програма «Енергетичний менеджмент» завдяки відкритому обговоренню зі стейкхолдерами-роботодавцями, забезпечує відповідність вимогам щодо розробки та наповнення навчальних дисциплін для підготовки кваліфікованих фахівців другого магістерського рівня з енергетичного менеджменту, здатних до самостійної практичної діяльності у сфері впровадження систем енергетичного менеджменту. Вона спирається на досвід у викладанні дисциплін, пов'язаних з ефективністю та безпечною роботою енергетичного обладнання та взаємозв'язки із професорсько-викладацьким складом споріднених спеціальностей, потенційними роботодавцями. Визначення показників ефективності споживання енергоресурсів та розробка заходів по їхньому підвищенню є одним із основних напрямків діяльності служби енергетичного менеджменту, які здійснюють працівниками даних підрозділів.

З розробленої освітньо-професійної програми можна зробити висновок, що вона має високий рівень забезпеченості навчально-методичною документацією і матеріалами.

З урахуванням вищесказаного вважаю, що рецензовану освітньо-професійну програму можна використовувати для підготовки студентів-магістрів спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» освітньо-професійної програми «Енергетичний менеджмент».

Начальник Кам'янець-Подільського
центру обслуговування клієнтів
ТОВ «Хмельницькенергозбут»

Олена ГОМІЛКО

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Енергетичний менеджмент»
другого (магістерського) рівня освіти за спеціальністю
141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

Сучасні виклики енергетичної трансформації вимагають більш глибокого та продуманого підходу до управління використанням енергетичних ресурсів. Розбудова систем енергетичного менеджменту закладає фундамент для ефективності кризового реагування на проблеми наявності та якості енергоресурсів, забезпечення раціональності їх споживання, життєдіяльності енергоспоживаючих процесів і обладнання, стабільності та бізнес-процесів, конкурентоздатності кінцевої продукції та послуг тощо. Це свідчить про актуальність представлені для рецензування освітньо-професійної програми (ОПП) «Енергетичний менеджмент» другого (магістерського) рівня освіти за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

В освітньо-професійній програмі чітко вказано мету, а саме, – підготовка висококваліфікованих фахівців, спроможних ефективно розв'язувати комплексні задачі та практичні проблеми з розробки та впровадження систем енергетичного менеджменту, – яка корелює з інтегральною компетентністю, зазначеною в ОПП (здатність розв'язувати складні проблеми та задачі під час професійної діяльності у галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки, а також здатність досліджувати причини перевитрат енергії та розробляти методи та заходи їх ліквідації чи мінімізації та впроваджувати системи енергетичного менеджменту).

Програма спрямована на формування таких компетентностей здобувачів вищої освіти, що роблять можливим їх всебічний професійний, науковий, інтелектуальний та соціальний розвиток у галузі енергетичного менеджменту та енергоефективності у виробничій, комерційній і комунально-побутовій сферах.

Перелік компонент ОПП розкриває логіку підготовки здобувачів вищої освіти та враховує вимоги щодо співвідношення обсягів обов'язкових і вибіркового компонент, а також обсягів практичної підготовки. Зокрема програма містить обов'язкові компоненти циклу загальної та професійної підготовки (загальним обсягом 67 кредитів) та широкий набір вибіркового компонент (загальним обсягом 23 кредити), що надає можливість здобувачам вищої освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію.

Аналіз структурно-логічної схеми запропонованого проекту ОПП свідчить про те, що її розробники дотримувалися відповідних методичних вимог і реалізація програми забезпечить логічну послідовність викладання навчальних дисциплін.

Кадрове, інформаційне, навчально-методичне та матеріальне забезпечення повністю відповідає вимогам і є важливою передумовою підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Енергетичний менеджмент».

Зважаючи на вище зазначене, вважаю, що запропонована освітньо-професійна програма «Енергетичний менеджмент» другого (магістерського) рівня освіти за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» дозволяє забезпечити належну теоретичну та практичну підготовку фахівців і рекомендується до впровадження у навчальний процес закладу вищої освіти.

Головний інженер

СКП «МІСЬКЛІФТ–СВІТЛО»

Василь КРАСНОЖЕНЮК

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Енергетичний менеджмент»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та
електромеханіка»

Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка відіграють важливу роль енергетичній інфраструктурі нашої держави взагалі, та нашому аграрно-промисловому регіоні зокрема.

Потреба у якісній підготовці здобувачів вищої освіти в енергетичній сфері викликана необхідністю мінімізації затрат енергії на одиницю продукції, яка виробляється за рахунок електроенергії, її споживання та забезпечення надійного постачальника якісної електроенергії споживачам. Заклад вищої освіти «Подільський державний університет» має в своєму арсеналі досвід роботи, достатній кадровий потенціал та матеріальну-технічну базу для виконання такого завдання.

Рецензована освітня програма «Енергетичний менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» розроблена співробітниками факультету енергетики та інформаційних технологій ЗВО «ПДУ» після консультацій та обговорення з потенційними стейкхолдерами та навчально-науковим персоналом.

В освітній програмі «Енергетичний менеджмент» визначені програмні компетентності виходячи з видів та поставлених завдань електроенергетичної галузі. Вони розподілені на загальні та фахові компетентності, які найбільш відповідають даній освітньо-професійній програмі. Фахові компетентності носять практичний характер та можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх спеціалістів з енергетичного менеджменту.

Навчальний план підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Енергетичний менеджмент» Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» повністю відповідає завданням даної освітньо-професійної програми.

Послідовність вивчення дисциплін, план та графік навчального процесу, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркових компонентів відповідають структурно-логічній схемі підготовки майбутніх фахівців за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання та запитам потенційним стейкхолдерам.

Начальник служби охорони праці

КП «Міськтепловоденергія»

Олег ПІДСКОЦЬКИЙ